

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Tolkningsuttalelse om rapportering av refusjonsmidler

Partilovnemnda viser til brev i e-post fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) 8. juni 2015, der departementet anmoder nemnda om å komme med en tolkningsuttalelse om hvorvidt partilovgivningen stiller krav om at refusjoner som et partiledd mottar fra andre organisasjoner utenfor eget parti, også må føres som inntekter selv om yteren og mottakeren i utgangspunktet oppfatter transaksjonene som en kostnadsrefusjon.

Sakens bakgrunn

I en henvendelse til departementet ble det stilt spørsmål vedrørende partilovgivningens krav om rapportering av refusjon for utlegg i forbindelse med at partiene skal oppfylle sin regnskapsplikt, bokføringsplikt og innberetningsplikt etter partiloven § 18. Det ble stilt spørsmål om alle typer refusjoner, for eksempel reisestøtte ved partiarrangementer, skal rapporteres som bidrag.

Partilovforskriften § 3-2 om grunnleggende krav til årsregnskapet – regnskapsprinsipper viser i første ledd bokstav e til at ”anskaffede midler og forbrukte midler skal føres brutto”.

Innhentede uttalelser

I sitt svar 4. september 2015 til Partilovnemnda på den forelagte problemstillingen, viser Partirevisjonsutvalget (PRU) – som etter partiloven er et særskilt oppnevnt kontrollorgan – at helt umiddelbart kan det regnskapsteknisk korrekte se ut til å være ”å balanseføre refusjonskravet som en fordring (hos den som er berettiget på refusjon) og bare føre den delen av kostnaden som gjelder en selv som kostnad”. I en situasjon der eksempelvis et parti legger ut for utgifter i forbindelse med leie av lokaler til et valgkamparrangement, og det på tidspunktet for betaling av fakturaen har en avtale med en privat bedrift som ønsker å dekke hele eller deler av kostnaden, fremstår føring av refusjonen som en kostnadsrefusjon som det mest korrekte, ifølge PRU. Dette vil i regnskapsmessig forstand da gå i null.

Som det sentrale registeret for partienes innberetninger viser Statistisk sentralbyrå (SSB) ved seniorrådgiver Anders Grøndahl i e-post 14. september 2015 til Partilovnemnda, til at

Adresse:
Partilovnemnda
Postboks 14
6801 FØRDE

Kontaktperson:
Tor Henriksen
Tlf. 22 00 37 60
Mob. 992 93 988

E-post:
post@partilovnemnda.no
Internett:
www.partilovnemnda.no

problemstillingen har framkommet i kommunikasjonen de har hatt med de politiske partiene. Grøndahl har her argumentert for at også refusjonsmidler mottatt fra eksterne skal rapporteres som inntekt for den som legger ut. Etter partiloven må de fremkomme i rapporteringen som bruttoføringer selv om resultatet etter regnskapsloven måtte bli et annet. Bakgrunnen er at de to lovenes formål ikke fullt ut faller sammen.

Nemndas syn på saken

Partilovnemnda har etter partiloven § 24 annet ledd bokstav a myndighet til å "tolke reglene i denne loven og i forskrift gitt med hjemmel i loven".

Nemnda har ingen grunn til å bestride at refusjonsmidler etter regnskapslovgivningen kan føres som kostnadsrefusjon. Men partiloven bygger til dels på andre hensyn for hvordan partiene og partiledene skal rapportere sine regnskaper.

I partiloven § 1 første ledd heter det at lovens formål blant annet er "å sikre offentlighetens rett til innsyn og å motvirke korrupsjon og uønskede bindinger ved at det er åpenhet om finansieringen av de politiske partienes virksomhet". En hovedintensjon er altså å bidra til et system der transparens i alle ledd og alle overføringer skal bidra til å avdekke mulig korrupsjon eller korrupsjonsliknende forhold. For å oppfylle dette formålet er det etter nemndas syn avgjørende at de pengestrømmene som beveger seg mellom partiene og de andre aktørene er åpent tilgjengelig og godt dokumentert i rapporteringen av regnskapene som offentliggjøres. Dette gjelder uavhengig av om det er tale om direkte bidrag fra en ekstern giver som en overført pengesum eller om refusjon fra tilsvarende giver av et utlegg partiet har hatt til leie av et lokale.

Etter Partilovnemndas syn er slik åpenhet viktig siden rapportering av refusjonsmidler som kostnadsrefusjon kan åpne for skjult støtte og dermed undergrave lovens intensjon. Partilovens formål vil bli best ivaretatt ved at refusjonsmidler blir synlige gjennom rapportering av refusjonsmidler som inntekt og som bidrag. Midler som overstiger terskelverdiene oppgitt i partiloven § 18 fjerde ledd og § 20 første ledd vil dermed bli identifisert særskilt.

###

Denne tolkningsuttalelsen er enstemmig. Saken ble drøftet under nemndas møte 7. oktober, der alle medlemmene var til stede. Endelig utkast til uttalelse ble deretter sendt på sirkulasjon ved e-post av 8. oktober 2015 og uttrykkelig akseptert av samtlige medlemmer.

For Partilovnemnda

Tor Henriksen
Sekretariatsleder

Vedtaket sendes kun på e-post.